

Список бібліографічних посилань

1. A History of Contemporary Italy: Society and Politics. 2003. URL: <http://italianstudies.nd.edu/assets/68857/ginsborg.pdf> (дата звернення 02.06.2017).
2. Про нотаріат: Закон України // База даних «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3425-12> (дата звернення 02.06.2017).
3. Федорова К. І. Адміністративно-правове регулювання приватної нотаріальної діяльності в Україні : дис. К, 2008. 212 с.
4. Гулевська Г.Ю. Організаційно-правові аспекти державного регулювання нотаріальної діяльності в Україні: дис. Ірпінь, 2004. 208с.

Одержано 12.06.2017

УДК 342.951:351.82

Людмила Леонідівна БІЛИК,

головний спеціаліст управління муніципального розвитку Житомирської міської ради, здобувач кафедри адміністративної діяльності Національної академії внутрішніх справ, м. Київ

ДО ПИТАННЯ РЕФОРМИ НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ

На сьогоднішній день адміністративні, економічні, політичні зміни, що відбуваються в державі, вносять багато нового в діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування. Це обумовлює потребу у реформуванні управлінських процесів у державі та інститутів адміністративного права.

Таким чином, держава повинна надавати послуги, тобто здійснювати різноманітні дії, спрямовані на створення умов для реалізації громадянами своїх прав і свобод. Враховуючи це, особливого значення набуває інститут адміністративних послуг.

Правове регулювання процесуальних відносин органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування з громадянами та юридичними особами є однією з найактуальніших проблем України. Але одна із категорій таких відносин, зокрема, щодо надання адміністративних (управлінських) послуг досі залишається малодослідженою і дискусійною у вітчизняній юридичній науці. До речі, спочатку вживалося поняття «управлінські» послуги. Але цей термін небезпідставно критикувався, оскільки під управлінськими послугами часто розуміють обслуговування власне управлінського процесу, в тому числі у приватному секторі виробництва.

Людина, її права та свободи в Україні визнані головною соціальною цінністю, а головним завданням публічної адміністрації визначено саме надання якісних адміністративних послуг громадянам. Відповідно, громадяни у відносинах із владою є споживачами послуг.

На сьогодні публічне управління розглядається як система, спрямована на надання адміністративних послуг населенню.

Інститут адміністративних послуг було запроваджено Концепцією адміністративної реформи, затвердженою Указом Президента України від 22 липня 1998 року № 810. Загальними засадами Концепції було реформування органів виконавчої влади, зокрема, переорієнтації діяльності цих органів з суто адміністративно-розпорядчих функцій на надання адміністративних (управлінських) послуг усім особам [1].

Разом з тим, у виконавчій владі перемогла точка зору щодо розробки спеціального закону. Розпорядженням Кабінету Міністрів від 17 червня 2009 року № 682 було схвалено Концепцію проекту Закону України «Про адміністративні послуги». У ній були визначені завдання, спрямовані на подолання проблем:

- 1) постійного встановлення нових платних послуг;
- 2) створення монопольних посередницьких структур;
- 3) відсутності критеріїв віднесення послуг до адміністративних послуг;
- 4) неналежного законодавчого регулювання процедури надання послуг;
- 5) відсутності критеріїв поділу послуг на платні та безоплатні, а також встановлення їх вартості;
- 6) подрібнення однієї послуги на кілька платних послуг та надання тих послуг, які можуть надаватися іншими суб'єктами (приватним сектором);
- 7) зобов'язування споживачів отримувати супутні платні послуги;
- 8) перекладення адміністративними органами своїх обов'язків на заявників;
- 9) вимагання документів, не передбачених законодавством, або у невстановленій формі;
- 10) відсутності зручного графіка надання послуг;
- 11) необґрунтовано тривалого або невизначеного строку надання окремих послуг тощо [2].

6 вересня 2012 року було прийнято Закон України «Про адміністративні послуги», згідно з яким, *адміністративна послуга* – це результат здійснення владних повноважень суб'єктом надання адміністративних послуг за заявою фізичної або юридичної особи, спрямований на набуття, зміну чи припинення прав та/або обов'язків такої особи [3].

До ухвалення цього Закону, починаючи із 2007 року було сформульовано низку інших варіантів визначення адміністративної послуги, які і досі закріплені у чинних нормативно-правових актах та не були замінені.

Інші визначення, закріплені впродовж 2007–2009 років у підзаконних актах з регулювання специфічних правовідносин, називали суб'єктів звернення по послугу (фізичну або юридичну особу) – суб'єктами господарської діяльності, за потреби уточнюючи цих суб'єктів («резидентом/нерезидентом») або ж зазначаючи конкретні різновиди адміністративних

послуг («видача бланків ліцензій на добування мисливських тварин»; «видача посвідчення мисливця та контрольної картки обліку добутої дичини і порушень правил полювання») чи їх групи («...за їх заявою щодо видачі (переоформлення, внесення змін до переліків робіт діючих ліцензій, анулювання та видачі дублікатів) ліцензій на провадження господарської діяльності, пов'язаної із створенням об'єктів архітектури»).

Подальші визначення, закріплені впродовж 2011–2012 років до прийняття Закону, також стосувалися конкретних юридично значущих дій з боку суб'єкта владних повноважень (адміністративного органу) на користь заявників щодо їхніх суб'єктивних прав та інтересів у різних сферах правовідносин.

Сьогодні всебічне забезпечення прав та свобод людини під час надання адміністративних послуг органами виконавчої влади в Україні є найактуальнішим питанням, яке постає під час вирішення важливих правових завдань у рамках різних галузей права. Урегулювання проблеми визначення ціннісної орієнтації інституту адміністративних послуг протягом чергового етапу його становлення (що зумовлено прийняттям нових галузевих нормативно-правових актів та початком функціонування Єдиного державного реєстру адміністративних послуг в Україні) надає особливої актуальності визнанню і збереженню прав та свобод людини, що може бути досягнуто лише завдяки якісному забезпеченню доступних сервісно-публічних послуг.

Список бібліографічних посилань

1. Про заходи щодо впровадження Концепції адміністративної реформи в Україні: Указ Президента України від 22.07.1998. № 810/98 // Офіційний вісник України. 1999. № 21. С. 32.
2. Про схвалення Концепції проекту Закону України «Про адміністративні послуги»: розпорядження Кабінету Міністрів України від 17.06.2009. № 682-р. // Урядовий кур'єр. 07.07.2009. № 119.
3. Про адміністративні послуги: Закон України від 06.09.2012 // Голос України. 06.10.2012. № 188.

Одержано 12.06.2017